

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

de scientia diunitus tradita, & sapientis officio. cap. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

medium prolata Christi religio permanfit, ab alteris tu-
tata idololatria defecit. Et quisnam dicere audet, pro-
fessionis Christianæ scientiam non esse veram, cui tam
potentes inimici, non iam inuiti, sed volentes colla
submittere?

¶ De sciētia diuinitus tradita &
sapientis officio. Caput III.

Hæc est scientia, quam a nobis exigit dominus,
dicens. Misericordiam volui & non sacrificiū,
& scientiam dei plusquam holocaustum. Hanc
ipsam autem dei scientiam a se peti iubet, cum ait: Si
quis sitit, veniat ad me & bibat. Et ego sum ostium,
inquit, per me si quis introierit, saluabitur. Non est ita
que aditus ad beatitudinem, nisi per scientiam diuini-
tus nobis traditam. Ceteræ omnes scientiæ vanæ sunt
nemo enim per illas efficitur beatus, quiq; ipsis nitit,
hominum opinionibus pendet, & certam vitæ viā, pr-
sus ignorat. Quis em̄ nouit filium nisi p̄, vel p̄rem nisi
filius, & cui voluerit fili⁹ reuelare? Vñ & Petro Ch̄m
confitenti idem r̄ndit: Beatus es Simon bar Iona, quia ca-
ro & sanguis non reuelauit tibi, sed pater meus qui in cæ-
lis est. Deicit autem ut qui homini quem formauit,
beatitudinem dare decreuerat, doctrinæ quoque esset
autor, per quam beatitudo ip̄a acquiri posset. Incassum
igitur laborarunt omnes philosophorū scholæ, omnes
mundi sapientes, ut veram de deo scientiam per se ipsi
inuenirent, si non alius quam deus debuit illam homi-
ni monstrare, sicut & fecit. Sed non est satis eam didi-
cisse, nisi q̄ p̄cipiunt fecerimus, beati esse non possum⁹.
Neq; enim viam qua ad cælū itur, nosse, sed cū noueris,
per eā ingredi sapientis est. Quinimmo tanto nequius
peccat, q̄to quis inter bonum malumq; discernere ple-
nus didicit. Sit igitur in te sanctarum scientia scriptu-
rarum, sed ita ut non desint, quas illa commendat vir-
tutes, & absint vitia quæ detestatur. Hoc si præstite-
ris, vere te sapientem esse scias, ac beatum fore cum
hinc decesseris credas, atque tunc demum & scientia,

Osee. 6

Iohan. 7

Ioh. 10

Mat. 16.

Philoso-
phi

& sapientia & bonis omnibus multo huberius quam in
 hac vita fieri possit, complendum. Etenim neque scienti-
 am perfectam habere possumus, quamdiu mortalitatis
 onere premimur, neque sapientiam, dicente Apostolo, Ex
 parte cognoscimus, & ex parte prophetamus, cum autem
 venerit quod perfectum est, euacuabimur quod ex parte
 est. Corpus quippe (ut quidam sapiens ait) aggrauat a-
 nimam, & terrena inhabitatio deprimit sensum multa
 cogitantem. Sit ergo satis ea discere atque nosse, quæ ad
 dei scripturarumque eius intelligentiam nobis concessam
 pertinent, ut cum ita quemadmodum præceptum est vi-
 xerimus, illo ubi perfecta sunt omnia cōscēdamus. O-
 ptimum itaque iudicemus, non plus sapere quam oportet
 sapere, sed sapere ad sobrietatem, hoc est, quantum
 humanæ naturæ permittitur, tantum & indagare dis-
 cendo, & conari operando. Atque hoc erit seipsum nos-
 se, nihil supra vires tentare, neque quod capere non pos-
 sumus, frustra seque velle, sed suis finibus cōtentari: & ea
 quæ verbis explicare nequimus, fide tenere, diuino cre-
 dentes testimonio. Porro sapientiæ diffinitionem quæ
 supra retulimus, diuinarum videlicet atque humanarum
 rerum scientiam esse, non plene factam arbitror. Quæ
 nam erit sapientia, ut iam dixi, scire tantum & non fa-
 cere, quæ facienda didiceris, neque cauere quæ cauenda
 noueris? Mansuetudinem, liberalitatem, clementiā,
 castitatem, constantiam cæterasque virtutes, non nosse
 solum, verum & exercere, earumque officio uti sapien-
 tia est: nihil agere quod actum nolis, nihil omittere quod
 omissum negligentia possit ascribi: in omnibus sibi ipsi
 constare, nec leuem esse, sed grauem, atque in his quæ re-
 cta & honesta sunt, firmum stabilemque permanere: non
 ira, non cupiditatibus, non turpi lasciuia moueri, sed af-
 fectus ratione moderari, & animi motibus præesse ut
 dominum, non subesse ut seruum. Vis ista in summam
 redigi? audi prophetam dicentem: Quiescite agere p-
 uerse, discite benefacere. Rationale animal est homo, si
 naturam suam non peruerterit, sapientiam exquiret.
 Ingenita est enim ei ratio, qua & bonum expetat, & a

1. Cor. 13.

Sapient. 1.

Isaia. 1.

malo declinet. Dabit itaque operam vt disciplinis istruatur, quæ natuā suam p̄ficiāt, ne ignarus rerū erret, nec pro bono accipiat malum, & bonum pro malo: ac dum sapienter se facere putat, insipientiæ arguatur, Nam licet affectionem boni habeamus a natura, non tamen & scientiam quæ efficit sapientem. Inter doctum autem & indoctum multa distantia existat necesse est, quanta vti que inter scire & nescire. Quorum alterum Salomon luci, alterum tenebris comparat, dicens: Vidi quia tantū præcederet sapientia stultitiam, quantum differt lux a tenebris. Et sapientis (inquit) oculi in capite eius, stultus in tenebris ambulat. Illius oculi in capite sunt, qui altioris sapientiæ circumspectu regit vitam, mores componit: & qui sit cuiusq; rei exitus, diligenter perpendit: q̄ sua intersunt, nouit, & illa tractat, illa meditatur: quæ vero a se aliena iudicat, ab ijs abstinet, naturā hominis finemq; considerat, seque ad immortalitatem natum intelligit, & caduca bona contemnit, dum æterna obrinere festinat. Itaq; cælo æquatur, & terra superior est animus sapientis, in contemplatione diuinorū assiduus, hūanaq; trascēdens, nihil aliū illi curæ est, nisi vt deo placeat, quicquid agit, ad hunc vnum finem dirigit, vt deo frui possit.

Eccle. 2.

¶ Quod sapientia donum dei sit, & vera sapiētia Ch̄m imitari. Cap. V.

Porro talia scire atque ita sese gerere, ne quis industria suæ arroget, sed donum dei esse agnoscat, scriptum est, Dominus dat sapientiam, & ex ore eius prudentia & scientia. Et iterum, Omnis sapientia a domino deo est, & cum illo fuit semp, & est ante æuū. Ipse omnium conditor deus, cum hominem in lucē produxisset, sapientiæ capacem fecit præ cæteris animantibus, vt autorem suum intelligeret, intelligendo amaret, amādo possideret, possidendo perpetuo beatus cēt. Quam quidem sapientiam vt concipere & tenere possimus, non solum discendi studio incūbere, sed etiā votis precationibusq; poscere debemus, cum Iacobus Apo-

Prou. 2.
Eccle. 1.